

UJEDINJENE
NACIJE

Međunarodni sud za krivično
gonjenje lica odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena na
teritoriji bivše Jugoslavije od
1991. godine

Predmet br. IT-03-69-T

Datum: 23. maj 2012.

Original: engleski

PRED PRETRESNIM VEĆEM I

U sastavu: **sudija Alphons Orie, predsedavajući**
sudija Michèle Picard
sudija Elizabeth Gwaunza

Sekretar: **g. John Hocking**

Odluka od: **23. maja 2012.**

TUŽILAC

protiv

JOVICE STANIŠIĆA
FRANKA SIMATOVIĆA

JAVNO

**DRUGA ODLUKA PO ZAHTEVU STANIŠIĆEVE ODBRANE
OD 17. FEBRUARA 2012. GODINE ZA PRIHVATANJE
DOKAZNIH PREDMETA BEZ POSREDSTVA SVEDOKA**

Tužilaštvo

g. Dermot Groome

Branioci Jovice Stanišića

g. Wayne Jordash
g. Scott Martin

Branioci Franka Simatovića

g. Mihajlo Bakrač
g. Vladimir Petrović

I. PROCEDURALNI KONTEKST

1. Dana 17. februara 2012. godine Stanišićeva odbrana (dalje u tekstu: odbrana) podnela je Stanišićev zahtev za prihvatanje dokumenata bez posredstva svedoka, kojim je zatražila da se 674 dokumenta uvrste u spis bez posredstva svedoka (dalje u tekstu: Zahtev).¹ Dana 23. marta 2012. godine tužilaštvo je dostavilo odgovor na Zahtev (dalje u tekstu: Odgovor).² Simatovićeva odbrana nije reagovala na Zahtev.

2. Dana 23. maja 2012. godine Veće je donelo Prvu odluku po Zahtevu odbrane od 17. februara 2012. godine za prihvatanje dokaznih predmeta bez posredstva svedoka (dalje u tekstu: Prva odluka). Za pitanja proceduralnog konteksta i argumenata koje su strane iznele u vezi sa Zahtevom, Veće upućuje na Prvu odluku.

II. MERODAVNO PRAVO

3. Veće podseća na merodavno pravo relevantno za prihvatanje dokumenata bez posredstva svedoka izloženo u ranijoj odluci, i upućuje na njega.³

III. DISKUSIJA

4. Veće podseća na to da je odbrana u Zahtevu zatražila da se u spis uvrsti više od 670 dokumenata, ukupnog obima od preko 12.400 stranica. Ukoliko budu prihvaćeni, ti dokumenti činiće znatan deo spisa ovog predmeta. Zbog broja i obima dostavljenih dokumenata, Veće je odlučilo da svoju odluku po Zahtevu iznese u odvojenim odlukama, kako bi odbrana što ranije bila obaveštena o stavu koji je Veće zauzelo prema pojedinim kategorijama dokumenata.⁴

5. U ovoj odluci Veće će obraditi pet od šest kategorija dokumenata obuhvaćenih drugom tabelom u vezi s dokumentima koji se nude na usvajanje bez svedoka (dalje u tekstu: Druga tabela), a to su: (a) finansiranje, obuka, naoružavanje, opremanje i drugi

¹ Stanišićev zahtev za prihvatanje dokumenata bez posredstva svedoka, s poverljivim dodacima A, B i C, 17. februar 2012. godine.

² Odgovor tužilaštva na Stanišićev zahtev za prihvatanje dokumenata bez posredstva svedoka, s poverljivim dodacima A, B i C, 23. mart 2012. godine.

³ Prva odluka, par. 9–10.

⁴ Prva odluka, par. 14.

vidovi podrške koju je vojska Republike Srbije pružala bosanskim Srbima (dalje u tekstu: 1. kategorija), (b) pripadnici paravojnih formacija i "Crvenih beretki" u Bosni (dalje u tekstu: 2. kategorija), (c) podrška koju je pružao savezni SUP (dalje u tekstu: 3. kategorija), (d) odnos između rukovodstva RS i Srbije (dalje u tekstu: 4. kategorija) i (e) ostalo (dalje u tekstu: 5. kategorija).⁵

6. Veće će kasnije doneti dalje odluke po ostatku Zahteva.

a. Dokumenti iz 1. kategorije

7. Veće napominje da se tužilaštvo protivi prihvatanju nekih dokumenata iz 1. kategorije u Drugoj tabeli zato što osporava njihovu autentičnost.⁶ Tužilaštvo tvrdi da nije dobilo dovoljno informacija o poreklu dokumenata koji su na osnovu pravila 65ter označeni brojevima 1D02251, 1D01998, 1D01999, 1D02221, 1D02224, 1D01986 i 1D02001.⁷ Odbrana navodi da pokušava da utvrdi poreklo nekoliko dokumenata, ali tvrdi da je njihova dokazna vrednost svakako dovoljno velika i da su oni dovoljno relevantni da bi mogli biti prihvaćeni bez posredstva svedoka.⁸ S tim u vezi, Veće podseća na to da je ranije već zaključilo da je autentičnost jedan od faktora koje treba uzeti u obzir kad se procenjuje pouzdanost dokaza čije se prihvatanje traži, a da je pouzdanost nekog dokaznog predmeta jedan od parametara njegove dokazne vrednosti.⁹ Veće je napomenulo sledeće: "Tražiti apsolutan dokaz autentičnosti nekog dokumenta prije nego što ga se može prihvati kao dokazni materijal značilo bi tražiti daleko strožu provjeru od standarda koji je predviđen potpravilom 89(C)".¹⁰ U ovom slučaju Veće konstatuje da kod svakog pomenutog dokumenta iz 1. kategorije *prima facie* postoji dovoljno pokazatelja autentičnosti i pouzdanosti, čime ti dokazni predmeti ispunjavaju uslov za

⁵ V. Zahtev, Poverljivi dodatak B.

⁶ Zahtev, Poverljivi dodatak B; Odgovor, Poverljivi dodatak A, str. 180–250, 287–299.

⁷ V. Odgovor, str. 189, 192–193, 195, 198, 202, 210, 212.

⁸ Zahtev, par. 12. Kod dokumenata koji su na osnovu pravila 65ter označeni brojevima 1D01999, 1D02224, 1D01986 i 1D02001 odbrana je u rubrici "izvor" navela: "još nije utvrđen".

⁹ Odluka o uvrštanju u spis P179 i P473, 23. jun 2010. godine, par. 4.

¹⁰ *Ibid.*, gde se upućuje na *Tužilac protiv Zejnila Delalića i drugih*, predmet br. IT-96-21-AR73.2, Odluka po molbi optuženog Zejnila Delalića za dopuštenje podnošenja žalbe na odluku Pretresnog vijeća od 19. januara 1998. o prihvatljivosti dokaza, 4. mart 1998. godine, par. 20; *Tužilac protiv Darija Kordića i Marija Čerkeza*, predmet br. IT-95-14/2-AR73.6, Odluka po žalbi na uvrštenje u spis sedam iskaza pod zakletvom i jednog formalnog iskaza, 18. septembar 2000. godine, par. 24; *Georges Anderson Nderumbwe Rutaganda protiv tužioca*, predmet br. ICTR-96-3-A, Presuda, 26. maj 2003. godine, par. 33, 266; *Tužilac protiv Popovića i drugih*, Odluka po zajedničkoj interlokutornoj žalbi odbrane u vezi sa statusom Richarda Butlera kao svjedoka vještaka, 30. januar 2008. godine, par. 22.

prihvatanje bez posredstva svedoka. Osim toga, Veće konstatiše da je odbrana dovoljno konkretno pokazala (i) relevantnost i dokaznu vrednost tih dokumenata, kao i (ii) kako se oni uklapaju u njenu tezu.

8. Što se tiče dokumenta koji je na osnovu pravila 65*ter* označen brojem 751, odbrana navodi da je taj dokument dobila od tužilaštva, dok tužilaštvo navodi da je taj dokument dobilo preko jednog drugog branioca, te da nema podataka o njegovom poreklu.¹¹ Dalje, tužilaštvo tvrdi da je taj dokument izjava svedoka koju treba predložiti na osnovu pravila 92*bis* ili 92*ter*, a ne bez posredstva svedoka. Kao alternativno rešenje tužilaštvo predlaže da odbrana obrazloži zašto bi taj dokument iznimno trebalo prihvati na osnovu pravila 89(C).¹² Veće napominje da je dokument koji je na osnovu pravila 65*ter* označen brojem 751 službena zabeleška razgovora koji je pomoćnik komandanta za bezbednost Vojnog saveta u Odžaku vodio sa ciljem da se "sagleda detaljnije stanje odbrane u s. Novi Grad, kao i razlozi predaje Srba ustašama".¹³ Službena zabeleška je izjava data izvan okvira ovog postupka i nju nisu sačinile strane koje učestvuju u njemu za potrebe samog postupka.¹⁴ Veće konstatiše da kod dokumenta koji je na osnovu pravila 65*ter* označen brojem 751 *prima facie* postoji dovoljno pokazatelja autentičnosti i pouzdanosti, čime su ispunjeni uslovi za prihvatanje bez posredstva svedoka. Osim toga, Veće konstatiše da je odbrana dovoljno konkretno pokazala (i) relevantnost i dokaznu vrednost tog dokumenta, kao i (ii) kako se on uklapa u njenu tezu.

9. Zato će Veće dokumente koji su na osnovu pravila 65*ter* označeni brojevima 1D02251, 1D01998, 1D01999, 1D02221, 1D02224, 1D01986, 1D02001 i 751 prihvati bez posredstva svedoka. Veće apeluje na odbranu da stranama u postupku dostavi informacije koje eventualno bude dobila tokom dalje istrage o poreklu tih dokumenata.

¹¹ Odgovor, str. 185.

¹² *Ibid.*

¹³ Dokument koji je na osnovu pravila 65*ter* označen brojem 751, str. 1.

¹⁴ V. *Tužilac protiv Galića*, predmet br. IT-98-29-AR73.2, Odluka po Interlokutornoj žalbi u vezi s pravilom 92*bis*(C), 7. jun 2002. godine, par. 31, a s odobravanjem ju je citiralo Žalbeno veće u predmetu *Tužilac protiv Slobodana Miloševića*, predmet br. IT-02-54-AR73.4, Odluka po Interlokutornoj žalbi u vezi s prihvatanjem glavnih iskaza u pismenom obliku, 30. septembar 2003. godine, par. 12–13. V. takođe *Tužilac protiv Gotovine i drugih*, predmet br. IT-06-90-T, Odluka o prihvaćanju službenih bilježaka MUP-a i obrazloženje odluke da se odbije prihvaćanje službene bilješke Ivana Čermaka, 30. januar 2009. godie, par. 10.

10. Što se tiče dokumenata koji su na osnovu pravila 65ter označeni brojevima 2272, 1841, 2543, 1D02058, 1D02007, 1D01981, 1D01996, 2034, 1D02211, 1D02009, 1D00092, 1D02097, 1D02099, 1D02100, 1D02219, 1D02088, 1D02220, 1D02222, 1D02038, 1D02226, 1D02549, 1D02552, 1D02017, 1D02227, 1D01983, 1D02228, 1D02558, 99, 1D02044, 1D02032, 1D02068, 1D02000, 1D02562, 1D02563, 1D02034, 1D02035, 1D02012, 1D02564, 1D02013, 1D02003, 2361, 2359, 2358, 2357, 2354, 2362, 1D02573, 3621 i 1D02066, Veće napominje da tužilaštvo osporava da su oni relevantni u smislu u kom odbrana to tvrdi, ali da se ne protivi njihovom prihvatanju.¹⁵ Veće konstatiše da je odbrana dovoljno konkretno pokazala (i) relevantnost i dokaznu vrednost tih dokumenata, kao i (ii) kako se oni uklapaju u njenu tezu, pa će zato dozvoliti da oni budu prihvaćeni bez posredstva svedoka.

b. Dokumenti iz 2, 3, 5. i 6. kategorije

11. Veće napominje da se tužilaštvo protivi tome da neki dokumenti iz 2, 3, 5. i 6. kategorije iz Druge tabele budu prihvaćeni jer osporava njihovu autentičnost. Tužilaštvo tvrdi da nije dobilo dovoljno informacija o poreklu tih dokumenata. U pitanju su dokumenti koji su na osnovu pravila 65ter označeni brojevima 3810, 763, 3811, 1D01605 i 1D02209.¹⁶ Odbrana navodi da radi na tome da utvrdi poreklo jednog od dokumenata, ali tvrdi da on svakako ima dovoljnu dokaznu vrednost i da je dovoljno relevantan da bi mogao da se prihvati bez posredstva svedoka.¹⁷ Veće se slaže s tvrdnjom odbrane da kod dokumenata koji su na osnovu pravila 65ter označeni brojevima 3810, 3811, 1D01605 i 1D02209 *prima facie* postoji dovoljno pokazatelja autentičnosti i pouzdanosti, čime su ispunjeni uslovi za prihvatanje bez posredstva svedoka. Osim toga, Veće konstatiše da je odbrana dovoljno konkretno pokazala (i) relevantnost i dokaznu vrednost tih dokumenata, kao i (ii) kako se oni uklapaju u njenu tezu. Međutim, Veće se nije uverilo da dokument koji je na osnovu pravila 65ter označen brojem 763, "izveštaj"

¹⁵ Veće napominje da je tužilaštvo u vezi s dokumentima koji su na osnovu pravila 65ter označeni brojevima 1D03507, 1D02002, 1D02238, 1837 i 1831 tvrdilo da bi mu trebalo dozvoliti da za potrebe njihovog pobijanja uvede dokument označen kao ERN 0426-4356-0426-4356; Odgovor, Poverljivi dodatak A, str. 228–229, 240–244.

¹⁶ Odgovor tužilaštva, Poverljivi dodatak A, str. 231, 233, 237–238, 242, 245, 248.

¹⁷ Zahtev, par. 12. Kod dokumenta koji je na osnovu pravila 65ter označen brojem 1D02209 odbrana je u rubrici "izvor" navela: "još nije utvrđen"

bez autora o paravojnim formacijama u Doboju na kom nema ni potpisa, ni pečata, ni datuma, ima dovoljnu dokaznu vrednost da bi bio uvršten u spis bez posredstva svedoka.

12. Zato će Veće dokumente koji su na osnovu pravila 65ter označeni brojevima 3810, 3811, 1D01605 i 1D02209 prihvati bez posredstva svedoka. Veće apeluje na odbranu da stranama u postupku dostavi informacije koje eventualno bude dobila tokom dalje istrage o poreklu tih dokumenata.

13. Što se tiče dokumenta koji je na osnovu pravila 65ter označen brojem 4082, Veće napominje da je u pitanju grupa dokumenata ukupnog obima od 30 stranica, od kojih je odbrana analizirala samo dva dokumenta. Tužilaštvo je prigovorilo upravo na tu nesrazmeru.¹⁸ Veće, dalje, napominje da je odbrana u *e-court* unela dokument koji je na osnovu pravila 65ter označen brojem 4082.1, a u kojem se nalaze upravo dva pomenuta dokumenta, izdvojena iz grupe. Pošto je odbrana iznela samo argumente za prihvatanje dva dokumenta iz dokaznog predmeta koji je na osnovu pravila 65ter označen brojem 4082.1, Veće polazi od toga da odbrana traži da upravo oni budu uvršteni u spis.

14. Što se tiče dokumenata koji su na osnovu pravila 65ter označeni brojevima 2500, 2277, 1D01655, 4687, 4053, 1D03507, 1763, 1813, 2329, 4082.1, 4083, 2100,¹⁹ 2086, 2096, 2099, 2068, 1861, 4702, 1666, 2111, 1D01367, 2416, 1560, 1D02002, 1D00228, 4561, 1D02238, 1837, 1D01611, 1831, 2217, 1527, 572, 2469, 1507, 2403, 2323, 1476, 1477, 1479, 1480, 1D02061, 1D02574, 2235, 2102, 1735, 2345, 1757, 568, 1201, 1D01708, 4229 i 1D00227, Veće napominje da tužilaštvo osporava da su oni relevantni u smislu u kom odbrana to tvrdi, ali da se ne protivi njihovom prihvatanju. Veće konstatuje da je odbrana dovoljno konkretno pokazala (i) relevantnost i dokaznu vrednost tih dokumenata, kao i (ii) kako se oni uklapaju u njenu tezu, pa stoga odobrava zahtev da oni budu uvršteni u spis bez posredstva svedoka.

15. Što se tiče dokumenta koji je na osnovu pravila 65ter označen brojem 531, Veće smatra da su podaci koje je odbrana dala o relevantnosti tog dokumenta za njenu tezu

¹⁸ Odgovor tužilaštva, Poverljivi dodatak A, str. 231.

¹⁹ Što se tiče dokumenta koji je na osnovu pravila 65ter označen brojem 2100, Veće napominje da su u *e-court* uneta dva prevoda, i to "radna verzija prevoda na engleski" i "prevod na engleski". Veće je, za potrebe odluke o uvrštavanju tog dokumenta u spis, merodavnom smatralo verziju označenu kao "prevod na engleski".

jedva dovoljni da bi on bio prihvaćen bez posredstva svedoka. Osim toga, Veće napominje da tužilaštvo osporava da je taj dokument relevantan u smislu u kom odbrana to tvrdi, ali da se ne protivi njegovom prihvatanju. Iako je po pravilu strogo kad se obimni dokumenti predočavaju bez posredstva svedoka ako strana koja predlaže te dokumente ne precizira koji su njihovi delovi relevantni za njenu tezu, Veće će u ovom slučaju iznimno dozvoliti da taj dokument bude uvršten u spis bez posredstva svedoka.

16. Konačno, Veće primećuje još i ovo. Izvestan broj prihvaćenih dokumenata uveden je s namerom da se izvede *negativan* dokaz, to jest da se pokaže da se nešto *nije* dogodilo jer se to u dotičnom dokumentu ne pominje. Ako se takvi dokumenti nude na usvajanje bez posredstva svedoka i ako se sagledavaju pojedinačno i bez konteksta koji bi mogao da pruži svedok, postoji opasnost da Veće tim dokumentima na kraju prida manju težinu. Da bi moglo valjano da oceni kakvu težinu treba da prida nekom dokumentu kojim se želi izvesti negativan dokaz, Veće apeluje na odbranu da u završnom podnesku precizno označi te dokumente i da detaljno objasni kakve eventualne zaključke želi da Veće iz njih (pojedinačno i/ili zbirno) izvede, kao i da, ukoliko je to primereno, objasni kako se njima pobijaju dokazi tužilaštva o istim pitanjima.

IV. DISPOZITIV

17. Iz navedenih razloga, Veće **DELIMIČNO ODOBRAVA** Zahtev i

- (i) **UVRŠTAVA U SPIS** dokumente koji su na osnovu pravila 65ter označeni brojevima 2272, 1841, 2543, 1D02058, 1D02007, 1D01981, 1D01996, 2034, 1D02211, 1D02009, 1D00092, 1D02097, 1D02099, 1D02100, 1D02219, 1D02088, 1D02220, 1D02222, 1D02038, 1D02226, 1D02549, 1D02552, 1D02017, 1D02227, 1D01983, 1D02228, 1D02558, 99, 1D02044, 1D02032, 1D02068, 1D02000, 1D02562, 1D02563, 1D02034, 1D02035, 1D02012, 1D02564, 1D02013, 1D02003, 2361, 2359, 2358, 2357, 2354, 2362, 1D02573, 3621, 1D02066, 1D02251, 1D01998, 1D01999, 1D02221, 1D02224, 1D01986, 1D02001, 751, 2500, 2277, 1D01655, 4687, 4053, 1D03507, 1763, 1813, 2329, 4082.1, 4083, 2100, 2086, 2096, 2099, 2068, 1861, 4702, 1666, 2111, 1D01367,

Prevod

2416, 1560, 1D02002, 1D00228, 4561, 1D02238, 1837, 1D01611, 1831, 2217, 1527, 572, 2469, 1507, 2403, 2323, 1476, 1477, 1479, 1480, 1D02061, 1D02574, 2235, 2102, 1735, 2345, 1757, 568, 1201, 1D01708, 4229, 1D00227, 3810, 3811, 1D01605, 1D02209 i 531;

- (ii) **ODBIJA** zahtev da se u spis uvrsti dokument koji je na osnovu pravila 65ter označen brojem 763, i
- (iii) **TRAŽI** od Sekretarijata da prihvaćenim dokumentima dodeli brojeve dokaznih predmeta i da o tome obavesti strane u postupku i Veće.

Sastavljen na engleskom i francuskom, pri čemu je merodavna verzija na engleskom jeziku.

/potpis na originalu/
sudija Alphons Orie,
predsedavajući

Dana 23. maja 2012.
U Hagu,
Holandija

[pečat Međunarodnog suda]